

Sicut enim quando materiae partes omnes inuicem se penetrant, nullae sunt siue earum siue totius materiae dimensiones actuales, quatenus nimirum tunc & materia & partes eius omnes in vno sunt loci puncto indiuisibili omnibus communi: ita quando duae medietates se penetrant, dimensiones imminutae sunt dimidio sui; ac ita deinceps. Ac proinde naturaliter exigere dimensiones est naturaliter exigere impenetrationem partium suarum; id vero est habere partes naturaliter seu secundum exigentiam naturalem impenetrabiles. Et quia, vt ostensum est in sententia perip. id conuenit materiae vi propriae corpulentiae, antecedenter ad omnes formas; consequenter in eadem sententia (si coherentem loquatur) id ei conuenit antecedenter ad omnem quantitatem accidentalem, ac eam omni seclusa, vt propositum fuerat.

Dices *m* id quidem conuenire materiae quod aiebam, videlicet vt 1 exigat esse subiectum ex quo, formarum corporearum; & 2 consequenter exigat posse recipere actiones agentium naturalium adeoque 3 exigat id quod ad vtunque praerequiritur necessario, videlicet extensionem sui suarumque partium: sed huiusmodi extensionem non ei posse conuenire nisi per quantitatem à materia distinctam; adeoque prius conuenire materiae extensionem quantitatis à se distinctae, vt pote conditionis necessariae ac praeuiuae ad extensionem.

Sed *n* contra primo, quia materia distinctam à propria substantiali entitate quantitatem si forte exigit, non exigit nisi tanquam conditionem, vt ais, & velut medium necessarium ad habendam extensionem. At extensionem, vt ostendi, habet actu sine ea à se distincta quantitate. Ergo quia euidenter medium frustra est quando sine illo obtineatur finis; & cuique sufficit suis finis quocunque medio vel conditione obtineatur: si extensionem obtinere materia potest, vt ostendi in 2 parte, per quantitatem indistinctam à se, aequae ac per distinctam; consequenter istam non exigit: obento enim sine per vnum medium cessat indigentia, adeoque etiam existentia alterius medij.

Contra *o* 2 quia si materia per se ipsam immediate potest exigere quantitatem à se distinctam, & ea mediante extensionem, dimensiones, impenetrationem, &c. quae ratio est vt non possit per se ipsam aequae immediate exigere extensionem, &c. vt ita immediate sibi ipsi sit per suam corpulentam entitatem causa impenetrationis, sicut est mediate per quantitatem à se distinctam?

Contra *p* 3 quia quantumvis materia dicatur exigere distinctam à se quantitatem; tamen sine illa, atque adeo independentem ab illa, haberet suas partes impenetrabiles, quod sic probabo. Materia hoc ipso quod habet partes extra se inuicem actu positas, habet actu non penetratas: quatenus autem habet actus non penetratas, & ita exigit habere; hoc ipso & secluso omni alio, habet actu impenetrabiles: quia impenetrabilitas non est aliud quam impenetratio cum impenetrationis existentia. At materia partes actu non penetratas, & existentiam vt sint non penetratae, habet absque distincta à se quantitate. Ergo, &c.

Prima pars minoris iam probata est 2 parte prop. de maiori non puto esse dubium: proba secundam partem minoris. Existentia qua materia exigit impenetrationem suarum partium est prior quam existentia, qua exigit quantitatem (si forte eam exigit vt dicunt aduersarij) sicut prior est appetitus finis, quam appetitus medij ad finem; quantitas enim (vt vel ipsa sententur) est medium & conditio ad obtinendam impenetrationem & impenetrabilitatem. Atque implicat vt materia accipiat à quantitate existentiam qua exigit ipsamet habere quantitatem. Ergo & implicat, vt ab eadem accipiat existentiam, qua exigit habere impenetrationem: vt pote cum haec existentia sit, vt dixi, prior illa: & independens ab illa: sicut appetitus finis est prior & independens ab appetitu medij. Ergo materia ante omnem à se distinctam quantitatem exigit partium suarum impenetrationem; seu quod idem est, exigit habere partes actu impenetratas: & quia vt ostendi habet de facto, sine illa, actu impenetratas; consequenter habet de facto etiam sine illa & ante illam actu impenetrabiles: cum, vt dixi, actualis impenetrabilitas nihil aliud sit, quam actualis impenetratio cum eiusdem existentia.

Neque *q* dicas id quod est prius in intentione esse posterius in executione: atque adeo quantitatem quae est medium (licet eatenus sit posterior in intentione) esse tamen impenetrabilitatem, vt pote sine & effectu suo priorem in executione. Non, inquam, id dicas; tum quia quantumlibet videatur subtiliter dictum; nil tamen nisi merum effugium est, & petitio principij: tum quia tua illa quantitas, vt iam euidenter ostendi non est vltimus medium, seu nullatenus vsurpatur ad obtinendam siue efficiendam impenetrabilitatem: & consequenter non potest eo titulo dici prior in executione, quam sit impenetrabilitas; cum enim absque huiusmodi quantitate obtineatur de facto finis videlicet ipsa impenetrabilitas, hoc ipso eadem quantitas nullum habet siue locum siue ordinem in executione; qua de facto idem finis obtinetur.

Obicies *r* 1, si materia non distinguitur ante opus mentis à sua quantitate per quam est extensa & impenetrabilis; erit ipsa sibi vi propriae entitatis adaequata ratio, ac totum fundamentum extensionis & impenetrationis; atque adeo nunquam esse poterit materia secundum

PROP. 3.  
quantitatis  
distincta, est  
impenetra-  
bilis.

10  
m Effugium  
quod qua-  
ritas sit ra-  
tio exigen-  
di extensio-  
nem.

n Pracludi-  
tur primo  
quia non  
eget quan-  
titate, cum  
sine illa  
habeat ex-  
tensionem.

o 2 Quia sibi  
potest im-  
mediate  
exigere  
quantita-  
tem, potest  
& exten-  
sionem.

11  
p 3 Quia  
prior in  
materia est  
existentia  
extensionis,  
quam exi-  
gentia qua-  
ritatis.

q Nec effu-  
get qui  
dicit esse  
quidem prio-  
rem in in-  
tentione sed  
non in exe-  
cutione.

12  
r Obiectio  
ex mysterio  
Euch. rector  
entia